PROGRAMMA

Quo

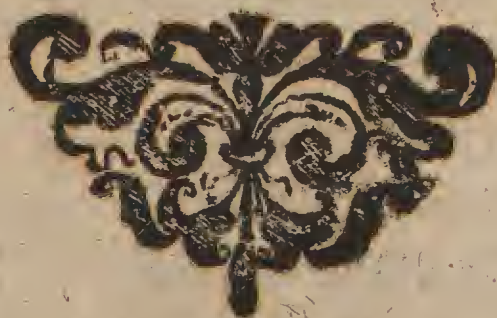
RECTOR

UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS
JOACHIMUS LUTKEMANNUS,
Theol. Licentiatus; Ecclesiastes &
Professor Physices Metaphysicesq;
Ordinarius,

ab

INSANA BACCHANALIORUM TURPITUDINE,

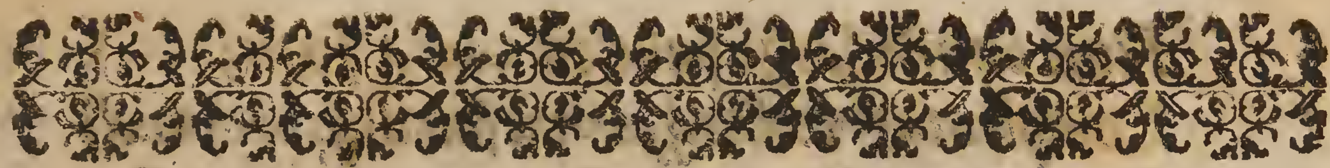
Studiosos Juvenes seriò dehortatur.

ROSTOCHI,
Typis NICOLAI KILII, Acad. Typogr.
ANNO M. DC. XLVII.

26

WELLCOME
LIBRARY
INSTITUTE

Aria in variis locis ſacra ut variæ ſunt mortalium libidines, turpiſſimo Deaſtro Baccho inſtituta legimus, cui Diabolicum ſuum Evoe, plenis faucibus acclamabant, & victimis fœdiſſimis hoſtiabant. Apud Athenienſes pariter & Latinos agebantur Aſcolia, in quibus utres inflatos ventoq; vel etiam vino plenos altero pede inſiliebant, in honorem Dionyſii, ubi ſæpius inter ſaltandum in terram labentes decidebant; peritior autem vinum habebat præmium. Quæ præterea acta fuerint præclare expreſſit Virgil. l. 2. Georgicorum.

——— Baccho caper omnibus aris
Caditur: & veteres ineunt proſcenia ludi,
Præmiaq; ingentes pagos & compita circum
Theſeidæ poſuere, atq; inter pocula læti
Millibus in pratis unctos ſaliere per utres.
Nec non Auſonii Troja gens miſſa coloni
Verſibus incomptis ludunt, riſuq; ſoluto,
Oraq; corticibus ſumunt horrenda cavatis;
Et te Bacche vocant per Carmina læta, tibiq;
Oſcilla ex alta ſuſpendunt mollia pinu.

 Hinc

Hinc omnis largo pubescit vinea fœtu;
Complentur vallesq; cavæ saltusq; profundi
Et quocunq; Deus circum caput egit honestum.

Eundem, ritum Natalis comes, in sua Mythologia, hisce verbis explicat: *Bacchi statua cum Carminibus inconcinne ebriorum more compositis in ejus laudes patrio Idiomate singularum nationum circum ferebatur circa vineas: quæ res plurimum ad fertilitatem, conferre putabatur, atq; ij qui ista faciebant personas sumebant è corticibus arborum & vini fæce aliquando perungebantur, ne cognosci possent, quia multa ridicula, multa parum decora, multa turpia & pudore plena dicebant, quæ sine personis dicere omnino puduisset. Deinde vineis lustratis ad altare Bacchi, unde discesserant, redeuntes, sacras victimas in lancibus offerebant, & comburebant. Deinde altissimis arboribus imagines quasdam modo fictiles, modo ligneas, Baccho sacras & illi similes appendebant, quas à parvitate oris dicebant Oscilla, ut longissime possent prospicere, quia vineis conferre putabantur. His ita actis in Convivium & è convivio domum discedebant.* Hæc ille, ex quibus Bacchantium insaniam cognoscis, fœditatem autem si phallogogia seu phallica consideras, præeunte Augustino l 7. C.D. c. 21. *In Italiæ compitis quadam dicit* (Varro) *sacra Liberi celebrata, cum tanta licentia turpitudinis, ut in ejus honorem pudenda virilia colerentur: non saltem aliquantum*

tum verecundiore secreto, sed in propatulo exultante nequitia. Nam hoc turpe membrum per Liberi dies festos cum honore magno plostellis impositum, prius per rura in compitis, & usq; in Urbem postea vectabatur. In oppido autem Lavinio unus Libero totus mensis tribuebatur, cujus diebus omnes verbis flagitiosissimis utebantur, donec illud membrum per forum transvectum esset atq; in loco suo quiesceret. Cui membro inhonesto matremfamilias honestissimam palàm coronam necesse erat imponere. Sic videlicet Liber Deus placandus fuerat pro eventibus seminum: Sic ab agris fascinatio repellanda, ut matrona hoc facere cogeretur in publico quod nec meretrix si matronæ spectarent, permitti debuit in theatro. Originem fœdissimarum feriarum Natalis comes recenset: *Fama est,* inquit, *quod Pegaso imagines Dionysi ex Eleutheris Civitate Bœotiæ in Atticam regionem portante, Athenienses Deum neglexerunt, neq; ut mos erat, cum pompa acceperunt: quare Deus indignatus pudenda hominum morbo infestavit, qui erat illis gravissimus: tunc eis ab oraculo quo pacto liberari possent petentibus, responsum datum est, solum esse remedium malorum omnium si cum honore & pompa Deum recepissent: quod factum fuit. Ex ea re tum privatim tum publicè lignea Virilia thyrsis alligantes per eam solemnitatem gestabant.* Ita Natalis; Ludovicus vives autem in commentariis, quibus illustravit Augustinum de

Civ. D. aliter: *Diodorus Osiridem quem eundem Bacchum fuisse ferunt, discerptum à Typhone fratre narrat datumq́; unicuiq; eorum qui cum Typhone conjuraverant, partem aliquam, quo & fideliores inter se forent & Osiridis mors melius celaretur: Virile membrum cum nemo vellet recipere, in Nilum est abjectum. Postea Isis mariti necem ulta, membra omnia ex conjuratis recuperavit & ubi deesse mentulam intellexit, imaginem ejus sacravit & ad suam Consolationem majore habuit honore, quam reliquas partes, Ceremoniasq; & sacra illi instituit, phallumq́; dixit, cui primum initiabantur futuri sacerdotes.* Quia autem vanissimas fabulas conati sunt naturalibus interpretationibus honorare, etiam mysterium quæsiverunt, in ista turpitudine, quæ per pagos villasq; ingenti boatu risuq; fuit celebrata. Nam Bacchum seminibus præesse indicare voluerunt. Sine Baccho friget Venus Euripedis est quod addo, in Bacchi laudem cantatum:

Τὴν παυσίλυπον ἄμπελον δοῦναι βροτοῖς.
οἴνου δὲ μηκέτ᾽ ὄντος οὐκ ἔστιν κύπρις,
οὐδ᾽ ἄλλο τερπνὸν οὐδὲν ἀνθρώποις ἔτι.

Oblivionem palmitem mali dedit.
Si vina tollas & venus statim perit
Nec dulce quidquam restat hinc mortalibus.

Egregium, si Baccho placet, mysterium! Turpitudines sunt, quæ narravi, immundarum anima-

rum

rum animarum, quæ uno vero Deo destitutæ, fraudibus immundi spiritus, immunditiæ prostituuntur, seq; ut Augustin. d. l. loquitur *spurcorum dæmonum turbis conviolandas polluendasq; præbent.* Nec celebrari sacra tam probo Deo poterant, nisi à thyrsigeris furore correptis, tanta insaniâ, ut omni pudore posthabito, per secreta silvarum clamoribus & dissonis & turpissimis ejulantes, per furorem agere, non per fraudem viderentur. Hæc illa dementia est, quæ adeo Christianis placuit, ut nulla arte tolli penitus potuerit. Tam difficulter cupit obliterari inveterata lascivia. Ast utinam ne superare studerent Ethnicam petulantiam Christiani. Illi insaniebant quotannis, vel saltem tertio quovis anno, unde Trieterica dicebantur sacra, quasi triennalia, nostri quotidiè. Ignominiosum nobis est, verum tamen, si veritas dicenda; totam multorum studiosorum vitam Academicam, perpetua esse bacchanalia. Futilitatibus & ineptiis destinare nobilem juventutem; nocturnis diurnisq; discursationibus; beluinis clamoribus & boatibus; rixis & tumultibus tranquilla noctis silentia, & diei honestam securitatem turbare; temulentas pugnas & cædes movere, quid est, nisi bacchanalia desipere? Cogitate, si quid adhuc sani in vobis est, cogitate, non tantum Christo vos nomen dedisse, quod

vobis

vobis cum plebe commune est, sed quod vos supra vulgi sortem evehit, sapientiæ vos virtutisq; studiosos audire. Quid Christo cum Belial? quid luci cum tenebris ? quid sapientiæ cum turpissima dementia? Christo estis sacri; ita putatis, ita profitemini; in Diaboli castra aperte transire non erubescitis, ipsiq; turpissimâ scurrilitate libare. Tristis ubiq; omnium rerum est facies; Bello ardet Corpus Christi; sonat ferrum, offensi numinis judicium; nos Bacchi orgiis sacrare, & nostra malitiâ bellum alere non desistimus. Si diuturnis hisce malis, quibus premimur ita animus obstupuerit, ut sensu etiam molestiæ carere cæperit, scitote, ô Amici, gravior vos expectat ira. Numen est, quo cū bellū geritis, potentiā læsi numinis effugere non poteritis, nec ejꝰ sapientiam corrumpere. Novit figmenta atq; cogitata animi. Sistit nobis hisce diebus Ecclesia Salvatorem nostrum in vincula conjectum, mortiq; traditum. Ecce homo! Ecce! quantum laboravit pro tua salute, Deus benedictus in secula? Nolite perdere, quod Deus sibi acquisivit peculium, effuso sanguine. Det nobis omnibus pater luminis spiritum cognitionis & sapientiæ, ut nos ipsos cognoscamus, & solidam in Christo Jesu salutem seriò quæramus. p p. Rostochii 28. Februarij, Anno 1647.

❧(o)☙